

2012/2013 Erasmus adminisztratív személyzeti mobilitás

Seres Andrea pályázati főmunkatárs
(Pályázatok és Nemzetközi Kapcsolatok Irodája)
szakmai beszámolója

Az Erasmus mobilitási program támogatásával 2012.07.01–05. között részt vettem a németországi **Universität Augsburg** (UNA, <http://www.uni-augsburg.de/de/allgemeines/>) Nemzetközi Kapcsolatok Irodája (Akademisches Auslandsamt/International Office) által szervezett egyéni szakmai programon, amelynek témája *Az Erasmus mobilitási program szervezése és adminisztrációja* volt.

Az UNA az ELTE Tanító- és Óvóképző Kar egyik legrégebbi Erasmus partnere. A szakmai együttműködésük akkor erősödött meg, amikor a Kar – az ELTÉ-től független önálló intézményként – részt vett egy TEMPUS pályázati projektben több nemzetközi partnerrel is együttműködve. Az UNA azóta is kiváló partnere a Karnak, minden tanévben több TÓK-hallgatót is fogad Erasmus részképzésre. Az első félévben kiutazó hallgatók közül többen a második félévre is meghosszabbítják külföldi tanulmányaikat abból a célból, hogy továbbra is az UNÁ-n tanulhassanak. Az Erasmus vendégoktatói mobilitás is rendszeres a két intézmény között.

Az első munkanapon **dr. Sabine Tamm**, az iroda vezetője és **Silvia Reißner-Jenne** vezetőhelyettes és intézményi Erasmus koordinátor fogadtak. Szinte zavarba ejtő volt, amikor jelezték, hogy megtiszteltetésnek érzik, hogy az UNÁ-t választottam a mobilitásom célállomásaként, és hogy az ELTÉ-t mint küldő intézményt is igen nagyra értékelik. Szintén nagyon értékelték, hogy velem egyidejűleg az ELTE TÓK-ról két oktató, **Radvai Teréz** (Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék) és **dr. habil Mikonya György** dékán, egyetemi docens (Neveléstudományi Tanszék) is Erasmus vendégoktatóként az UNÁ-n tartózkodott.

A szakmai program az UNA részletes bemutatásával kezdődött. Megtudtam, hogy Augsburg a történeti hagyomány szerint az egyik legrégebbi német város, és hogy Augustus római császár alapította több mint 2000 évvel ezelőtt. Így a város már régóta Bajorország egyik kiemelkedően fontos kereskedelmi és kulturális csomópontja. Korábban több képző intézménynek is helyet adott, de az UNA intézményét csak az 1970-es években hozták létre. Részben az egyetemi kampusz területén

korábban katonai repülőtér és hadigyár működött, amely a II. világháborúban teljesen megsemmisült. Az üresen maradt terület beépítése lehetőséget adott a kortárs építészet képviselőinek arra, hogy az egyes karok szakmai igényeit kiszolgáló modern és funkcionális épületeket alkossanak. A látogató számára az egyes karok épületeinek egyedisége és az azokhoz kapcsolódó szobrok és műalkotások, továbbá a sok zöld terület és egy tavacska külön élményt nyújtanak.

Az UNÁ-nak jelenleg hét kara van (<http://www.uni-augsburg.de/en/fakultaeten/>), az ELTE TÓK a *Filozófiai és Társadalomtudományi Kar*ral áll szakmai kapcsolatban, ezen belül is a *Pedagógia* szakcsoport *Iskolapedagógia* egységével. Az egyetemre általánosan igaz, hogy tevékenységeiben nagy szerepet játszanak az interkulturalitás, a gyakorlatorientáltság, az interdiszciplinaritás és a fenntartható fejlődés szempontjai.

Az intézménnyel való általános ismerkedés után a nemzetközi iroda szervezeti felépítésének részletes bemutatása következett. Megtudtam, hogy az UNA karain nincsenek önálló nemzetközi irodák, a tevékenységet egy központi iroda fogja össze, ezzel állnak kapcsolatban a karok illetékes munkatársai és vezetői. Csupán két nagyobb karnak van egy-egy kisebb irodája a nemzetközi kapcsolatok koordinálására, de ezek is szoros napi kapcsolatban állnak a központtal. A központi nemzetközi részleg tulajdonképpen több kisebb irodát foglal magában, amelyekben szakterületenként önállóan dolgoznak a munkatársak. Az elkülönülő főbb tevékenységi területek a következők: beérkező vendéghallgatók ügyeinek koordinációja; külföldre tanulmányi céllal kiutazó UNA-hallgatók ügyeinek koordinációja; külföldre szakmai gyakorlat céljából kiutazó UNA-hallgatók ügyeinek koordinációja; egyetemi nemzetközi kapcsolatok koordinációja. Az egyes területek tevékenységeit hallgatók is segítik, akik fizetést kapnak az elvégzett munkáért (pl. vendéghallgatók mentorálása, számukra kulturális programok szervezése, stb.). A munkatársak aktuális adatai itt érhetőek el: http://www.aaa.uni-augsburg.de/en/about_us/

Az első munkanapon meghívást kaptam egy munkaebédre, amelyet az egyetemi menzán fogyasztottunk el. Az menza épülete vadonatúj fejlesztés, a széles étel- és (nem alkoholos) italválaszték minden igényt kielégít és kimondottan az egészséges táplálkozás jegyében került kialakításra.

A menzával kapcsolatban érdekes, hogy nincs készpénzes fizetési lehetőség, ugyanis minden egyetemi polgárnak egy elektronikus kártyája van, amire egy arra szolgáló automatában pénzt tölthet fel, a pénztárban pedig erről hívja le a fizetendő összeget a leolvasó gép a pénztáros által beírt költség alapján. Ez a rendszer megakadályozza, hogy nem egyetemi polgárok is használják a menza szolgáltatását.

Ebéd után a fogadó fél felkért, hogy a nemzetközi iroda munkatársainak tartsak prezentációt az ELTE és a Tanító- és Óvóképző Kar nemzetközi kapcsolatairól és Erasmus mobilitási tevékenységeiről. A

tájékoztatót nagy érdeklődéssel fogadták, sok kérdést tettek fel és egy-egy téma kapcsán hosszabb beszélgetés kezdődött. Összehasonlítottuk például a kiutazó és beérkező hallgatók és személyzet létszámát az Erasmus mobilitáson belül. Az ELTÉ-n – nagyobb létszámú intézmény lévén – körülbelül duplája a mobilitások száma. Nagy elismerést váltott ki, hogy az ELTÉ-n az elmúlt néhány tanévben közelít egymáshoz a kiutazó és a beérkező Erasmus hallgatók létszáma; ennek – az Unió által is kiemelten propagált – egyensúlynak a megteremtése kevés európai egyetemnek sikerül.

Összehasonlításra került a kiutazó hallgatók Erasmus ösztöndíja is. Megtudtam, hogy ezt Németországra vonatkozóan a közvetlenül a brüsszeli központi iroda szabályozza, és nem lehet magasabb 300 euró/hó összegnél. Jeleztem, hogy ettől – szerencsére – eltér a magyarországi rendszer, ahol a nemzeti ügynökség szabályozását követve az egyetemek a fenténél lényegesen magasabb ösztöndíjat is adhatnak, amely indokolt is a hazai anyagi viszonyokra és a nyugat-európai árakra való tekintettel. Kiemelt érdeklődést váltott ki továbbá a Tanító- és Óvóképző Kar *Csecsemő- és kisgyermeknevelő szakának* képzése, amely Németországban – a bölcsődei rendszer hiánya miatt – teljesen ismeretlen.

Az első munkanap estéjére meghívást kaptam az egyetem új előadótermének nyitó rendezvényére, amelyen az egyetemi zenekar a nagy 19. századi zeneszerző, Mogyeszt Petrovics Muszorgszkij *Egy kiállítás képei* című művét adta elő. Nagy élmény volt a magas színvonalú előadás meghallgatása az egyetem dolgozóinak és hallgatóinak a társaságában, és még inkább az, amikor megtudtam, hogy az előadóterem modern épülete előtt egy kőből készült, hosszú, szalagszerű szobor a fenti zenemű „promenádnak” dallamotívumának jellegzetes hanglejtését adja vissza vizuális formában.

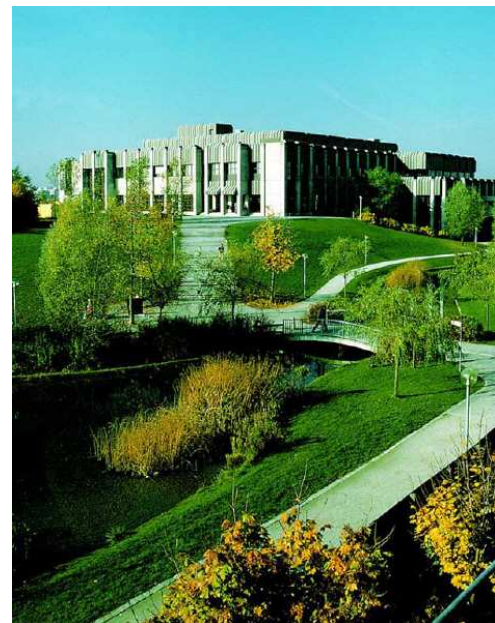
A második munkanapon délelőtt ismét Silvia Reißner-Jenne fogadott, akivel az Erasmus program központi szervezését vitattuk meg. Elsőként az Unió következő hét éves Erasmus programjának (*Erasmus for all*) a tervezetéről esett szó, amelynek adminisztrációja sok aggodalmat okoz a német partnereknek. Silvia jelenlegi ismeretei szerint a német egyetemeknek közvetlenül a brüsszeli központ felé kell majd megküldeniük az elnyert Erasmus pénzek felhasználásának havi tervezését és elszámolását, amely a korábbi féléves vagy éves tervezési és elszámolási gyakorlattal szemben lehetetlenné teszi például a hallgatói ösztöndíjak utólagos korrekcióját akkor, ha a kiutazó hallgató a tervezettnél hosszabb ideig végzett tanulmányokat a fogadó intézményben. Ismereteink szerint a *Learning Agreement* (Megállapodás a tanulmányi programról) adatlap módosítását – bonyolultabbá tételét – is tervezik, mely újabb nehézségeket jelenthet az adminisztráció és a mobilitások szervezése számára. Mivel Magyarország vonatkozásában az Erasmus program irányítása decentralizált módon – a nemzeti ügynökség hatáskörében – történik, remélhetőleg megmarad az a rugalmasság, amit jelenleg az ELTE is gyakorolhat az Erasmus források intézményen belüli elosztásában.

A következő kiemelt témánk a segítő hallgatók kiválasztása, pályáztatása volt. Az irodában én is találkoztam velük és örömmel hallottam, hogy egyikük már járt a budapesti *Sziget fesztiválon* és a várost nagyszerű helynek tartja az Erasmus vendéghallgatói tanulmányokhoz. Silvia elmondta, hogy a pályáztatás menete az elmúlt tanévek alatt alakult ki, korábban ezt kevésbé vették komolyan, ennek eredményeként több rossz tapasztalatuk is volt a hallgatók nem megfelelő munkavégzését érintően. Az utóbbi tanévekben szigorúbb kritériumokat támasztottak a mentorhallgatókkal szemben, és örömmel tapasztalta, hogy a segítőök csoportja igen kiváló munkát végez az egyetem nemzetközi ügyeinek a támogatásában. Sajnálatosnak tartja, hogy nem tudnak több férfi hallgatót alkalmazni, de sajnos közülük kevesebben alkalmasak az adminisztratív és segítő feladatok hatékony ellátására.

Az ebédszünet után **Antje Körschner-Dietz**-cel, az egyetemi nemzetközi együttműködések koordinátorával találkoztam. Antje elmondta, hogy munkaköréhez tartozik többek közt az UNA nemzetközi népszerűsítése is a külföldi felsőoktatási vásárokon és rendezvényeken. Érdekes volt hallani, hogy sajátos az UNA helyzete abból a szempontból, hogy állami intézményként elvileg nem

népszerűsíthet és kínálhat fizetős képzéseket az érdeklődő hallgatók számára, mert a német oktatási minisztérium rendelkezései szerint ezt az igényt a magánegyetemeknek kell kiszolgálniuk. Az állami egyetemek feladata, hogy ingyenes tanulási lehetőséget kínáljanak minden olyan személynek, aki tanulni akar és felsőfokú végzettséget kíván szerezni. Ennek ellenére az UNA egyes karai (pl. a közgazdasági és informatikai profilúak) az állami támogatáson kívüli is jelentős bevételekhez juthatnak, amelyek a kari forrásaik igen nagy részét képezik.

Antje ezután a kampusz minden épületét megmutatta, amely nagy élmény volt a számomra, mivel a karok modern épületei és a környezetükben elhelyezett műalkotások igen érdekesek. Követendő példa, hogy a kampusz létrehozásakor az építészek mellett kortárs művészek is megbízást kaptak műalkotások létrehozására az épületeket környező területeken.

Antjétől megtudtam azt is, hogy az egyetem a dolgozók gyermekei számára az egyetem területén óvodát és iskolát is működtet, ezt is példaértékűnek tartom, különösen a hazai helyzettel egybevetve.

Ezután Antje az UNA Filozófiai és Társadalomtudományi Karára kísért, ahol a *Pedagógia* szakcsoport *Iskolapedagógia* egységének vezetőjével, **prof. dr. Werner Wiaterrel** találkoztam. Wiater úr szintén nagyra értékelte az ELTE TÓK és a saját intézete közötti jó szakmai és mobilitási együttműködést, amelynek keretében már több mint 24 TÓK-hallgató és 6 TÓK-oktató tanult és tanított az UNÁ-n.

Wiater úr részletesen ismertette a vendéghallgatók fogadásához kapcsolódó gyakorlatukat, amelynek fő eleme, hogy mindig igyekeznek a vendéghallgatók hazai tanulmányi programjához szorosan illeszkedő kurzusokat találni az UNÁ-n is. A hazai rendszerhez képest eltérést jelent, hogy az UNÁ-n nincs külön tanítóképző kar, hanem az egyes szaktárgyakhoz – általános iskolai tantárgyakhoz/műveltségi területekhez – kapcsolódó pedagógiai képzés az adott tudományterület oktató karokon és tanszékeken történik, tehát pl. az általános iskolai matematika elméletének és iskolai tanításához kapcsolódó módszertanának az oktatását a Matematika és Természettudományok Kara specialistái biztosítják. A karok közötti szakmai koordinációt a tanítóképzés tekintetében Wiater úr és kollégái végzik.

Érintettük a kurzusok kreditértékeinek problémakörét is. Wiater úr elmondta, hogy minden oktató igyekszik rugalmas lenni akkor, amikor a vendéghallgató hazai kurzusának és az annak megfelelő UNA-kurzusnak a kreditértékei eltérnek. Az oktatók és a vendéghallgatók közötti folyamatos egyeztetéssel tudják megoldani azt, hogy a vendéghallgató a megfelelő számú kreditet vihesse haza a küldő intézménybe. A vendéghallgatók integrációját érintően Wiater úr említette azt is, hogy tapasztalatai szerint a küldő intézményből egyedül érkező vendéghallgatók számára sokszor nehéz a kezdeti tárgyfelvételi és beilleszkedési időszak annak ellenére, hogy az UNÁ-tól ehhez minden segítséget megkapnak. Ez hasznos információ a TÓK számára a hallgatói mobilitás szervezéséhez, ugyanakkor feltételezhető, hogy az egyedül kiutazó hallgatók idegen nyelvi fejlődése gyorsabb, ha ritkábban találkoznak más magyar vendéghallgatókkal a fogadó intézményben.

Wiater úr említette azt is, hogy a vendéghallgatók számára szervezett szociális és kulturális programok sokszor nem adnak megfelelő lehetőséget arra, hogy a vendéghallgatók megismerjék a jellegzetes bajor életmódot és világnézetet, mert a vendéghallgatók inkább egymással, mint a hazai német hallgatókkal építenek ki szorosabb kapcsolatot. Az UNÁ-n van egy szervezet, amely a bajor katolikus és protestáns fiatalok számára sokszínű és érdekes szabadidős programokat szervez, és kívánatos volna, hogy a nemzetközi iroda elősegítse azt, hogy a vendéghallgatók ezt a közösséget és a bajor hagyományokat is megismerjék a tartózkodásuk alatt.

A harmadik munkanapon délelőtt egy, a külföldi vendéghallgatóknak tartott németnyelv-órán vettem részt a Nyelvi Centrumban. Ez a részleg tulajdonképpen nyelviskolaként működik és a vendéghallgatóknak kötelező a kezdőtől a haladóig kínált kurzusok valamelyikébe becsatlakozni. Az általam látogatott óra nyelvi szintje körülbelül a középhaladó kategóriában volt. Az órára egy afrikai, egy japán, egy kínai és három török vendéghallgató járt. Annak ellenére, hogy úgy véltem, hogy a vendéghallgatók számára óriási lehetőséget jelent az ingyenes nyelvtanulás, a hat hallgatóból három az órán többször is a mobiltelefonjával foglalkozott, a tanárnő, **Frau Bader** pedig ezzel nem törődve tartotta az órát. Az is meglepetés volt a számomra, hogy a fiatal tanárnő – aki nem főállásban, hanem óraadóként dolgozik az UNÁ-n – kevéssé kreatívan oktatott és látszólag az órán találta ki, hogy a tankönyv (Passwort Deutsch) feladatai közül melyiket is kellene elvégezniük a hallgatóknak az aktuális olvasmányhoz és nyelvtani problémakörhöz kapcsolódóan. Ugyanakkor érdekes volt, hogy egy-egy új, még ismeretlen német szónak a jelentését a csoport az angol és a francia megfelelőivel is igyekezett meghatározni, ami segítette az értelmezést és gazdagította az órát. A hallgatók az óra végén házi feladatot kaptak. A tanárnő összességében nagy türelemmel foglalkozott a hallgatókkal és végül én is arra a konklúzióra jutottam, hogy a vendéghallgatóknak maguknak kell eldönteniük, hogy milyen fokon élnek az idegennyelv-tanulás ezen lehetőségével. A vendéghallgatók a kurzusok végén vizsgát tesznek, ezek nehézségéről és eredményeiről már nem volt lehetőségem tájékozódni.

Az ebédszünet után **Gudrun Adomattal** találkoztam, aki a vendéghallgatók segítése céljából létesített tanulmányi tanácsadó iroda munkatársa. Gudrun kizárólag azokkal a vendéghallgatókkal foglalkozik, akik pedagógiai (tanító- vagy tanár szakos) képzésben is részt vesznek, tehát tanulmányaiknak részét képezi a tanítás módszertana is. Gudrun segítségével minden vendéghallgató egyéni tanulmányi

programot alakíthat ki, a tanácsadó köti össze a vendéghallgatót az oktatókkal és az egyeztetések alapján információt szolgáltat arról, hogy a vendéghallgató melyik kurzusra hogyan tud jelentkezni a kinti elektronikus tanulmányi rendszeren keresztül. (Néhány kurzus esetében egy belépő tesztet kell sikeresen teljesíteni a kurzusfelvételhez.) Ez a szolgáltató iroda óriási segítséget jelent a beérkező hallgatóknak a tanulmányi tájékozódásban. Az UNA vonatkozó tanulmányi kínálatát az alábbi tájékoztató szórólapon foglalták össze, amely a TÓK-hallgatóknak is útmutatásul szolgál.

Grundschullehrer/in als Beruf

Das Berufsbild des Lehrers ist komplexer geworden. Lehren und Lernen haben in der modernen Gesellschaft einen bedeutsamen Stellenwert. Als Lehrer/in sind Sie nicht nur Wissensvermittler und Erzieher. Sie sind auch Teamförderer, Konfliktmanager und Gestalter einer modernen Schule.

Als Lehrer/in stehen Sie mit Ihrer ganzen Persönlichkeit vor der Klasse. Sie übernehmen gern Verantwortung und sind kommunikations- und kontaktfreudig, aber auch psychisch belastbar. Sie möchten Kinder auf ihrem Bildungsweg in die Wissensgesellschaft unterstützen. Der Lehrerberuf ist ein Weg mit und in die Zukunft.

Die wissenschaftlich fundierte Lehrerbildung an der Universität vermittelt Ihnen die Grundlagen für Ihre spätere Tätigkeit und bietet über die Praktika erste Einblicke in den Lehrerberuf. Nach dem Studium übernehmen Sie im zweijährigen Vorbereitungsdienst erstmals die Verantwortung für Ihren Unterricht.

An der Universität Augsburg werden folgende Lehramtsstudiengänge angeboten:

- Lehramt an Grundschulen
- Lehramt an Hauptschulen
- Lehramt an Realschulen
- Lehramt an Gymnasien

Die Lehramtsstudiengänge sind vielseitig. Erziehungswissenschaftliche Studien (EWS) wie z.B. Pädagogik, Schulpädagogik und Psychologie, fachwissenschaftliche, fachdidaktische und schulpraktische Studien stehen von Anfang an auf dem Stundenplan. Je nach Schulart unterscheiden sich fachwissenschaftliche und fachdidaktische Anteile. Der Studienabschluss, die 1. Lehramtsprüfung, setzt sich aus dem 1. Staatsexamen (in Bayern zentral zu absolvierende staatliche Prüfungen) und studienbegleitenden Leistungsnachweisen zusammen. In Kombination mit dem Lehramtsstudium kann an der Universität Augsburg zusätzlich der Bachelor of Education erworben werden.

Lehramt Grundschule: Die Regelstudienzeit beträgt sieben Semester. Insgesamt müssen 210 Leistungspunkte nachgewiesen werden, davon jeweils etwa ein Drittel im Studium der Didaktik der Grundschule, ein Drittel im Studium eines Unterrichtsfaches und ein Drittel in Erziehungswissenschaften, Praktika und Sonstigem. Im Rahmen der Didaktik der Grundschule sind drei Didaktikfächer zu studieren. Dafür gilt folgende Kombinationsvorschrift: Deutsch, Mathematik und ein musisches Fach (Kunst, Musik oder Sport). Wenn eines dieser Fächer als Unterrichtsfach gewählt wird, muss es durch ein anderes Fach ersetzt werden. Das Grundschullehramtsstudium umfasst immer vier verschiedene Schulfächer.

Studium der Didaktik der Grundschule insgesamt 70 LP	Studium eines Unterrichtsfaches insgesamt 69 LP	Erziehungswissenschaftliches Studium insgesamt 43 LP	Sonstiges insgesamt 28 LP
34 LP Pädagogik und Didaktik der Grundschule 36 LP Didaktik von 3 Unterrichtsbereichen der Grundschule (Didaktikfächer)	54 LP Fachwissenschaft 15 LP Fachdidaktik	35 LP Pädagogik und Psychologie 8 LP Gesellschaftswissenschaften, Theologie	6 LP Praktikum 10 LP Schriftliche Hausarbeit 12 LP Freier Bereich

Studienvoraussetzungen und Bewerbungsverfahren: Voraussetzung für das Studium Lehramt an Grundschulen ist mind. die fachgebundene Hochschulreife. Für das Unterrichtsfach Kunst/Musik/Sport ist vor Studienbeginn eine Eignungsprüfung an der Universität Augsburg abzulegen. Die Meldung zur Eignungsprüfung ist bereits im April/ Mai vorzunehmen. Das Studium für das Lehramt an Grundschulen ist zulassungsbeschränkt und kann nur zum Wintersemester aufgenommen werden. Online-Bewerbung und die eingereichten schriftlichen Unterlagen müssen bis zum 15. Juli vorliegen (Ausschlussfrist!).

Weitere Informationen zum Hochschulzugang: www.uni-augsburg.de/einrichtungen/studentenkanzlei/hochschulzugang/

Unterrichts- und Didaktikfächer an der Universität Augsburg: Das Kultusministerium legt bestimmte Fächerkombinationen für den jeweiligen Lehramtsstudiengang fest. Nicht jede Universität bietet alle in Bayern studierbaren Unterrichts- und Didaktikfächer an. Hier eine Übersicht der in Augsburg möglichen Fächer für das Lehramt an Grundschulen:

Unterrichtsfächer	Didaktikfächer (siehe Kombinationsvorschrift)
<ul style="list-style-type: none"> • Deutsch • Didaktik des Deutschen als Zweitsprache • Englisch • Geschichte • Geographie • Kunst • Mathematik 	<ul style="list-style-type: none"> • Musik • Physik • Evangelische Religionslehre • Katholische Religionslehre • Sozialkunde • Sport
	<ul style="list-style-type: none"> • Deutsch • Mathematik • Kunst • Musik • Sport
	<ul style="list-style-type: none"> • Biologie • Chemie • Didaktik des Deutschen als Zweitsprache • Englisch • Geschichte • Geographie • Physik • Evangelische Religionslehre • Katholische Religionslehre • Sozialkunde

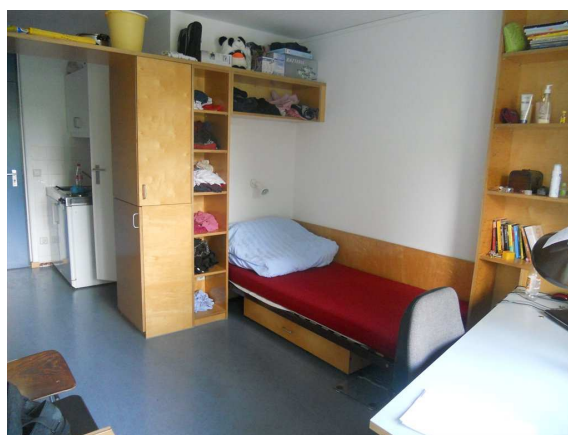
A képzési forma lényege, hogy vannak alaptárgyak (pl. német és matematika), amely minden hallgató számára kötelező, és vannak választható tárgyak (pl. művészet, zene, sport), amelyek közül a hallgató az érdeklődésének és az otthon még nem teljesített kurzusainak megfelelően választhat. A tanítási gyakorlatot is igénylő vendéghallgatók esetében azonban a vonatkozó szakmai egyeztetések nem ebben az irodában történnek, az általános iskolai gyakorlatot érintően pl. a TÓK-hallgatóknak prof. dr. Werner Wiater munkatársához, Frau Dr. Schlomshoz kell fordulniuk, aki a hazai és vendéghallgatók öt hetes iskolalátogatásait/hospitálásait koordinálja. Ugyanakkor a vendéghallgatók nem végezhetnek automatikusan tanítási gyakorlatot. Ha vendéghallgató a tanulmányai alatt talál magának egy olyan iskolát, amelynek vezetője engedélyezi számára a tanítási gyakorlatot, akkor ennek elvégzéséről a fogadó iskola állít ki igazolást, amelyet az UNA a tanulmányi eredmények záró igazolásában

(Erasmus mobilitás esetén a *Transcript of Records*ban) is feltüntet. A TÓK-hallgatók számára kivételes lehetőséget jelent a *német mint idegen nyelv* kurzusokon való részvétel is, ennek koordinálását az UNA Filológia és Történelem Karán Sonja Reiß-Held végzi.

A fenti egyeztetések után Ina Veneva mentorhallgatóval találkoztam, aki a vendéghallgatók által igénybe vehető szálláslehetőségekről adott tájékoztatást, jelezve, hogy kiemelten fontos, hogy a vendéghallgatók a megadott határidőre jelentkezzenek a kollégiumi elhelyezésre, mert különben csak a jóval drágább albérletekben található szálláslehetőséget, amit önállóan kell intézniük. Ezután Ina megmutatta azt az épületet és szobát, ahol ő is lakik vendéghallgatóként. Az épület a Göggingen városrészben, egy szép kertvárosi övezetben található, néhány megállóra az egyetemi kampusztól, de a kampusz közvetlen környékén is vannak szálláslehetőségek. Az elhelyezéshez kapcsolódó ügyintézt a Studentenwerk-Augsburg végzi:

<http://web.studentenwerk-augsburg.de/wohnen/aufnahmebedingungen.php>.

Az általam látott épületek lakótelepi jellegűek, két nagy tömbház áll egymással szemben, a kettő között pedig egy egyszintes épület található, ahol a hallgatók közösségi élete zajlik. A környező zöld terület szépen gondozott, a hallgatóknak szabadtéri bulizásra, piknikre, kerti sütés-főzésre, sportolásra is van lehetőségük. Minden hallgatónak egy egyszemélyes, kis szobája van saját fürdővel és kis konyhai résszel. A napi üzemeltetésért egy helyben lakó gondnok felel, és minden – zárható ajtóval leválasztott – folyosónak saját diákfelelőse van, akihez a házszabály szerint először kell fordulni, ha bármilyen probléma adódik. A diákfelelős önállóan intézkedik a felmerült ügyekben és a személye időről időre változik.

A negyedik munkanapon délelőtt **Nicole Homm**nel, a beérkező Erasmus vendéghallgatók koordinációjáért felelős munkatárssal találkoztam, akivel részletesen megvitattunk minden vonatkozó kérdést és szempontot. Nicole egy táblázatban precízen rögzíti a vendéghallgatók minden szükséges iratának a beérkezését vagy kiadását, és minden, hozzájuk kapcsolódó fontosabb körülményt (beérkezés ideje, szálláshely, jelentkezés az általa szervezett programokra, stb.). A vendéghallgatók szállását érintően elmondta azt is, hogy működik náluk egy *Erasmus4Erasmus* program, amelynek keretében az a német hallgató, aki Erasmusszal külföldre megy, a saját augsburgi szobáját vagy lakását kiadhatja a beérkező Erasmus hallgatók valamelyikének, ami igen praktikus és kedvező megoldás.

Követendő az UNA azon gyakorlata is, hogy kifejlesztettek egy programot, amelynek keretében a vendéghallgatók részt vehetnek az alábbi szórólapon felsorolt tevékenységekben és azért pontokat kaphatnak. A négy fő tevékenységi kör valamelyikén belül legalább 15 pontot kell összegyűjteniük ahhoz, hogy megkapják a *Bizonyítvány a külföldi tanulmányi tapasztalatokról* igazolást.

Informationen / Information	Components & Activities
<p>Das Zertifikat "Study Abroad Experience Certificate" kann seit dem Sommersemester 2012 von immatrikulierten Austauschstudierenden während ihres Aufenthaltes an der Universität Augsburg erworben werden.</p> <p>Es besteht aus vier Modulen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunikation und Studienorganisation • Auslandserfahrung • Engagement an der Universität Augsburg • Weiterbildung mit internationalem Bezug <p>In jedem Modul müssen mindestens 15 Punkte erworben werden. Es ist möglich, insgesamt mehr als 60 Punkte einzubringen. Allerdings ist es nicht möglich, in einem Modul weniger als 15 Punkte einzubringen.</p> <p>Die Punkte können durch die Teilnahme an verschiedenen interkulturellen Aktivitäten erworben werden, welche die Universität Augsburg anbietet.</p> <p>Der Erwerb von ECTS-Punkten ist nicht möglich!</p>	<p>Communication and Study Organization Pt</p> <p>Language Course in a Modern Foreign Language at the University of Augsburg 10</p> <p>Language-Tandem 10</p> <p>Initiation and Supervision of Study Groups 15</p> <p>Participation in a Study group 5</p> <p>German as a Foreign Language Course at the University of Augsburg 10</p> <p>German Language Refresher Course 10</p> <p>Rhetoric Workshop 10</p> <p>Academic Writing Course 10</p> <p>Workshop: Study Consultation / Study Organization / Test Management 10</p>
<p>Since summer semester 2012 the "Study Abroad Experience Certificate" can be obtained by enrolled exchange students during their stay at the University of Augsburg.</p> <p>It consists of four components:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communication and Study Organization • Experience Abroad • Extracurricular Involvement at the University of Augsburg • Further Education in relation to International Affairs <p>In order to obtain the certificate, 15 points in each of the four components are required. It is possible to achieve more than 60 points in total. But it is not possible to have less than 15 points in one component.</p> <p>Points can be achieved by participating in different intercultural activities offered at the University of Augsburg.</p> <p>ECTS-credits cannot be achieved!</p>	<p>Experience Abroad</p> <p>Report about Studying in Germany (mandatory) 15</p> <p>Practical Experience on the German Job Market (written report and confirmation of the employer) 10</p> <p>Extracurricular Involvement at the University of Augsburg</p> <p>Involvement in a University Group (for example: AStA, AIESEC, Fachschaft, ESG, KHG, eMag, student.stories etc.) 10</p> <p>Active Participation in International Day 10</p> <p>Attendance of an Excursion for Foreign and German Students 5</p> <p>Preparation of Outgoing Students 5</p> <p>Assisting the International Office with Foreign Student-related Projects 10</p> <p>Further Education in relation to International Affairs</p> <p>Attendance of Introduction Day 3</p> <p>Job Application Training / Job Preparation Courses 5</p> <p>Intercultural Communication Workshop 10</p> <p>Attendance of a Cultural Evening („Länderabend") je 3</p> <p>Organization of a Cultural Evening („Länderabend") 10</p> <p>Attendance of a Lecture with International Reference 5</p> <p>Attendance of the Lecture "Deutsche Kultur aus interkultureller Perspektive / German culture from an intercultural perspective" 5</p>

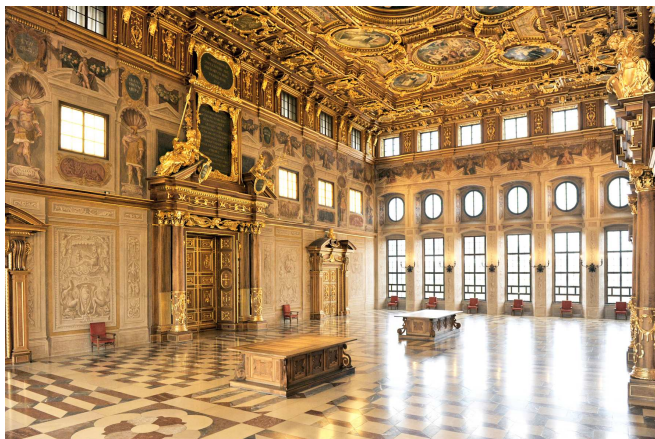
Ezen programban a vendéghallgatók felsőoktatási kreditet nem tudnak szerezni, de az igazolást pl. a későbbi álláspályázataikhoz felhasználhatják, hisz a külföldi tapasztalatszerzés igazolása nagy előnyt jelenthet a számukra.

A beszélgetés további tanulságai között volt, hogy Nicole munkáját is mentorhallgatók segítik, például a szabadidős programok, kirándulások önálló szervezésével. További tanulság volt, hogy az UNÁ-n sokszor problémát jelent, hogy az UNA-oktatók késve adják ki a vendéghallgatóknak a kurzusok elvégzéséről szóló igazolásokat, emiatt a nemzetközi iroda is késik a *Transcript of Records* kiállításával. Sajnálattal konstatáltuk, hogy az intézményen belül itt sem megoldott, hogy a tanulmányi ügyek adminisztrációját a vendéghallgatók vonatkozásban is az UNA Tanulmányi Osztálya végezze. Az Erasmus adminisztráció és a hazai hallgatók által használt elektronikus tanulmányi rendszer tökéletes összehangolása még az UNÁ-n sem történt meg, amely nagyban nehezíti a nemzetközi iroda munkáját.

A hallgatói igazolások kiadását érintően viszont érdemes követni azt a jó gyakorlatot, hogy egy arra rendszeresített adatlapon a vendéghallgató megadhatja, hogy mely dokumentumot hová és milyen módon kéri megküldeni, ha személyesen nem tudja átvenni. A hallgató ezen nyilatkozatával az UNA – ahogy az az adatlapon is szerepel – egyúttal mentesíti magát a felelősség alól abban a – sajnos olykor előforduló – esetben, ha a hallgató hibás adatot meg és emiatt valamelyik dokumentum rossz elérhetőségre megy ki vagy nem érkezik meg időben. Ez a gyakorlat erősíti a hallgatói felelősségvállalást is a rá vonatkozó adminisztrációs feladatok ellátásában.

Az ebédszünet után a nemzetközi iroda kérésére találkoztam az UNA *Jogtudományi Karának* nemzetközi koordinátorával, **dr. Stefan Lorenzmeierrel**, aki igen szívélyesen fogadott. Elmondta, hogy körülbelül másfél éve vette át a kar nemzetközi ügyeinek az intézését és kiemelt célja, hogy növelje a Magyarországra kiutazó Erasmus hallgatók számát. 2013 márciusában kötött Erasmus megállapodást az ELTE Jogtudományi Karával és nagy várakozással tekint az együttműködés elé a 2013/14-es tanévben. Magyarországról még a Miskolczi Egyetem megfelelő szervezeti egységével van Erasmus megállapodása és sikeres mobilitási együttműködése a karnak. Lorenzmeier úr elmondta, hogy a nemzetközi cserekapcsolatok és mobilitások szervezésében nagy nehézséget jelent a részben önálló bajor jogrend, amely az Európai Unió és Németország jogi szabályozásain belül is sajátos és egyedülálló jellegű. Mivel az UNÁ-n alapvetően ezt tanítják, a tanulmányi megfelelések összehangolása nagy kihívás, de megfelelő rugalmassággal végül is megoldható. Ezután Lorenzmeier úr kérésére ismertettem az ELTÉ-re érkező vendéghallgatók fogadásához kapcsolódó szolgáltatásokat.

Az utolsó munkanapra a nemzetközi iroda az UNÁ-n tartózkodó külföldi vendégek számára egy városnéző túrát szervezett egy idegenvezető közreműködésével. A sok érdekes látnivaló közül kiemelkedett az Augsburgi Városháza épületében látható ún. Aranyterem, amely a 17. században nyerte el első pompáját, majd a második világháború eseményei miatt gyakorlatilag a semmiből újra meg kellett alkotni a városháza épületével együtt.

Augsburg másik fő nevezetessége a Fuggerei, vagyis a Jakob Fugger által az 1520-as években – valószínűleg propagandacélból – létrehozott első újkori szociális lakótelep, amely ma is azonos céllal működik. Az egészen sajátos hangulatú lakóhelyen a miniközösség ma is szigorú szabályok szerint él együtt, így a látogatók nagy kiváltsága, hogy – igaz, belépődíj ellenében – részleges betekintést nyerhet az otthonaikba.

A Fugger-család a középkori és kora újkori Európa meghatározó bankár-kereskedő családja volt. A családtagok tevékenységei nagy hatással voltak Augsburg egészére, hiszen e város volt kereskedelmi és pénzügyi vállalkozásaik központja. Érdekesség, hogy a dinasztia alapítója, Hans Fugger szegény falusi takácsként költözött Augsburgba, ám másfélszáz év múlva már leszármazottai kezében volt a Német-római Birodalom vagyonának körülbelül egytizede. Ténykedésük nem mindig volt egyértelműen pozitív, melyet jelez, hogy a magyar nyelv „fukar” szava a család nevéből származik. (http://hu.wikipedia.org/wiki/Fugger_csal%C3%A1d)

Azt azonban egyértelműen kijelenthetem, hogy látogatásom alatt az UNA és Augsburg nem fukarkodott sem a vendégszeretettel, sem a magyar látogatók megbecsülésével.

Bp., 2013-07-25